

บทที่ 1 บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาประเทศและเป็นกระบวนการในการพัฒนาคน เพราะถือว่า “คน” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสังคม เนื่องจากการศึกษามีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับความเจริญของประเทศ สามารถสนองความต้องการของประชาชน และให้สอดคล้องกับสภาพการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของคนในสังคมให้มีความรู้ คุณธรรม สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดจนช่วยให้ชีวิตมีความสมบูรณ์ขึ้น ตั้งแต่การวางรากฐานการพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิดการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพอย่างมีความสุขรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาว่าประเทศไทยจะต้องเข้าสู่วงจรกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันสูงพลังอำนาจของชาติจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยพลังอำนาจของคนที่มีความรู้เท่านั้น การศึกษาจึงมีความสำคัญสูงสุดในการสร้างชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 6)

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระดำรัสว่า “ในบรรดาการศึกษาระดับต่าง ๆ เห็นจะไม่มีอะไรสำคัญยิ่งไปกว่าการประถมศึกษา” (ชาติชาย พิมพิไสย. 2543 : 1)ในการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้าน ต้องอาศัยประชากรที่มีการศึกษาคือ มีคุณภาพเป็นหลัก ดังนั้นรัฐบาลจึงให้ความสำคัญและสนใจต่อการศึกษาระดับนี้เป็นพิเศษ โรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติที่สำคัญที่สุดที่ต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับให้กับประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ผู้รู้และนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความสำคัญของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นแนวเดียวกันว่าเป็นรากฐานของการศึกษาในระดับสูงต่อไปในอนาคต และประชากรส่วนใหญ่ของประเทศได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาเพียงอย่างเดียว ดังนั้นโรงเรียนประถมศึกษาจึงต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ถ้าโรงเรียนประถมศึกษาขาดประสิทธิภาพ ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศก็จะพลอยขาดประสิทธิภาพไปด้วย อนึ่งคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาขึ้นอยู่กับคุณภาพของการบริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ เป็นที่ยอมรับกันว่าในการบริหารโรงเรียน การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญที่จะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพนักเรียนบรรลุเป้าหมาย

ซึ่งความคิดเห็นนี้สอดคล้องกับปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 25) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา การเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา และสอดคล้องกับกิติมา ปรีดีคิลก (2532 : 47) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญยิ่งของโรงเรียน

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียน ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารและครู ดังนั้นผู้บริหารและครูจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักของการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การดำเนินงาน สอดคล้องกับหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้แบ่งขอบข่ายงานวิชาการออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) งานด้านหลักสูตร 2) งานด้านกระบวนการเรียนรู้ 3) งานด้านประเมินผู้เรียน 4) งานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียน ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นต้องดำเนินการทุก ๆ ด้านไปพร้อม ๆ กัน ความคิดเห็นนี้สอดคล้องกับปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 25) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา และสอดคล้องกับ กิติมา ปรีดีคิลก (2532 : 47) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญยิ่งของโรงเรียน โดยสมิธและคณะ (Smith and Others. 1961 : 170) ได้จัดลำดับความสำคัญของงานวิชาการไว้เป็นลำดับแรกจากงานด้านอื่น ๆ ของผู้บริหารโรงเรียน 7 ด้าน โดยให้น้ำหนักความสำคัญของงานวิชาการถึงร้อยละ 40 งานบริหารบุคคลร้อยละ 20 งานกิจการนักเรียนร้อยละ 20 งานการเงิน ร้อยละ 5 งานด้านอาคารสถานที่ร้อยละ 5 งานธุรการร้อยละ 5 และงานอื่น ๆ ร้อยละ 5

ในปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ต้องเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลกที่มีการแข่งขันอย่างเข้มข้น รุนแรงโดยสิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันได้แก่ ความรู้ที่เกิดจากสติปัญญาและความสามารถของคน โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้และการศึกษา ด้วยเหตุนี้ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะก่อให้เกิดพลังอำนาจของชาติในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สามารถยืนหยัดอยู่ได้ในสังคมโลก โดยจะเห็นได้ว่าการศึกษาคือเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้กลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่เรียกว่า “ทรัพยากรมนุษย์” (Human resources) และ

ทรัพยากรมนุษย์นี้เองที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ประเทศมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและยั่งยืนจนอาจกล่าวได้ว่า “การศึกษากับการพัฒนาประเทศเป็นของคู่กัน เป็นสิ่งที่ต้องมีควบคู่กันอยู่เสมอ” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา และกำหนดหลักการจัดการการศึกษาไว้ในมาตรา 6 และมาตรา 8 ดังนี้ “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ทั้งนี้ การจัดการศึกษาดังกล่าวมีหลักการ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) มีการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการจัดการศึกษาของไทย พบว่าสังคมไทยได้ลงทุนเพื่อการศึกษาเป็นจำนวนมหาศาลแต่ประชากรในประเทศก็ยังไม่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพหรือได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นการสูญเปล่าในแง่การลงทุนของชาติ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือ การจัดการศึกษาของไทยที่ผ่านมาไม่ได้ให้ความสำคัญเรื่องของการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างเพียงพอ ดังจะเห็นได้ว่า การดำเนินงานประเมินผลโดยหน่วยงานมีน้อยมาก ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพทำให้ไม่สามารถนำมาปรับปรุงและยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 17)

จากวิกฤตปัญหาดังกล่าวทำให้หน่วยงานภาครัฐเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นมาตรฐาน จึงได้จัดให้มีการวางระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น ดังจะเห็นได้จาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ตามที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติหมวด 6 มาตรา 48 ว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก หลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้พัฒนามาตรฐานการศึกษา และทำโครงการวิจัยนำร่อง

30 โรงเรียน และได้เผยแพร่เพื่อการขยายผลไปยังหน่วยปฏิบัติที่มีสถานศึกษา และจากการติดตามพบว่า แต่ละหน่วยงานได้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยกำหนดเป็น 3 ส่วนคือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบและปรับปรุงและการประเมินคุณภาพ โดยกำหนดให้สถานศึกษาประเมินตนเองและมีการติดตามจากภายนอกโดยหน่วยงานในพื้นที่กับหน่วยงานส่วนกลาง โดยเฉพาะหน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช.) และกรมสามัญศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการสอนและส่วนใหญ่ได้มีการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษาในระดับประถมศึกษาแล้ว นอกจากนี้ยังพบว่า ส่วนใหญ่กำหนดมาตรฐาน 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย ซึ่งค่อนข้างจะมีความพร้อมรับการประเมินภายนอก เนื่องจากมีจำนวนมาตรฐานมากกว่าที่กำหนดไว้สำหรับการประเมินภายนอก (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 105)

แต่จากการศึกษารายงานการประเมินมาตรฐานโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2541 ปีการศึกษา 2543 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อจำแนกผลการประเมินคุณภาพการศึกษาตามกลุ่มคุณภาพโรงเรียน 4 กลุ่มพบว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพน่าพึงพอใจใจแต่มีข้อควรปรับปรุงด้านกระบวนการเล็กน้อย และน่าจะมีความพร้อมรับการประเมินภายนอกเป็นกลุ่มแรก ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มคุณภาพ 1-2 มีเพียง 41 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 10.49 นอกจากนั้น หากพิจารณาผลการประเมินมาตรฐานจำแนกตามรายด้าน พบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านคุณภาพนักเรียน จำนวน 219 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 54.44 ส่วนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านคุณภาพนักเรียน เพียงร้อยละ 17.47 และ 0.97 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานด้านกระบวนการมีโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านการบริหาร และด้านการเรียนการสอน ร้อยละ 33.67 และ 12.91 ตามลำดับ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. 2545 : 3-4) ทั้งนี้จากการสำรวจโรงเรียนที่พร้อมรับการประเมินภายนอกรอบแรก ในปีการศึกษา 2545 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีจำนวน 73 โรงเรียน จากทั้งหมด 16 อำเภอ และโรงเรียนดังกล่าวได้รับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

สิ่งที่น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลให้โรงเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานด้านผู้เรียนก็คือการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนซึ่งถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของนักเรียนและสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผู้เรียน ซึ่งเป็นเรื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารและครู ดังนั้นผู้บริหารและครูจำเป็นต้องมี

ความรู้ความสามารถและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักของการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การดำเนินงาน สอดคล้องกับหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารงานวิชาการกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 เพื่อใช้เป็นข้อมูล พื้นฐานให้กับสถานศึกษารวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนพัฒนา ส่งเสริมปรับปรุงแก้ไข กระบวนการดำเนินงานให้สอดคล้อง เพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาและเพิ่มประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2
2. เพื่อศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตในด้านเนื้อหา
การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาวินิจฉัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2
2. ขอบเขตด้านประชากร
การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากร คือ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 ที่รับการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้าน ผู้เรียนจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ในรอบแรก จำนวน 73 โรงเรียน
3. ตัวแปรที่ศึกษา คือ การบริหารงานวิชาการ แบ่งออกเป็น 4 งาน ดังนี้
 - 3.1 งานด้านหลักสูตร

3.2 งานด้านกระบวนการเรียนรู้

3.3 งานด้านการประเมินผู้เรียน

3.4 งานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนและผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียน

สมมติฐานในการวิจัย

การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน ตามขอบข่ายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของโรงเรียน ใน 4 งาน ดังนี้

1.1 งานด้านหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน นักเรียน และครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การประชุมจัดทำแผนงานด้านการใช้หลักสูตรก่อนเปิดภาคเรียน การกำหนดแผนพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง การกำหนดแผนการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น การจัดกลุ่มวิชาเรียนได้สอดคล้องตามโครงสร้างของหลักสูตร มีคณะกรรมการบริหารงานวิชาการร่วมกันกำหนดมาตรฐานการใช้หลักสูตร กำหนดกระบวนการและแนวทางในการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ มีคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร และมีการปรับกระบวนการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาชาวบ้านในชุมชนมากขึ้น วัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.2 งานด้านกระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับจัดทำแผนการจัดการกระบวนการการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและความต้องการของผู้เรียน การให้บริการอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน การส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับผู้เรียน การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถทักษะต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ การเชิญบุคลากรในห้องเรียนที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากรพิเศษในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียน ครู-อาจารย์ ในแต่ละวิชา

ได้ทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ การให้โอกาสครูผู้สอนประเมินผลการสอนของตนเอง การปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกลุ่มวิชาเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียนอยู่เสมอ และการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ วัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.3 งานด้านการประเมินผู้เรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนในการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการประเมินผล การจัดทำเกณฑ์การประเมินผู้เรียนทุกปีการศึกษา การจัดทำเอกสารคู่มือการประเมินผู้เรียนในแต่ละหมวดวิชา การจัดทำเครื่องมือการประเมินผู้เรียนที่สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมิน การตรวจสอบการใช้เกณฑ์การประเมินผู้เรียนตามกำหนดระยะเวลา การให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผลตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือประเมินผู้เรียน การให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินผลตรวจสอบคุณภาพของข้อสอบของแต่ละวิชาทุกภาคเรียน การแก้ไขเกณฑ์การประเมินผู้เรียนให้เป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น การแก้ไขเครื่องมือประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น และรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน วัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.4 งานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการได้กำหนดแผนงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบรรจุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนทุกปี การจัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษาของทุกฝ่ายอย่างเป็นปัจจุบัน การจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาคณะกษัตริย์วชิราวุฒวิทยาลัย การจัดทำธรรมนูญโรงเรียนให้เป็นแผนแม่บทพัฒนาโรงเรียน การจัดทำแผนปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษาทุกปี การจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่ายให้ถือปฏิบัติโดยทั่วถึงกัน การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโดยใช้บุคลากรทั้งภายในและภายนอก การจัดทำรอบและวิธีการประเมินคุณภาพภายในให้กรรมการทุกคนทราบและถือปฏิบัติ และการจัดทำเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของโรงเรียน วัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียน หมายถึง คะแนนจากผลการประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียนจำนวน 7 มาตรฐาน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.

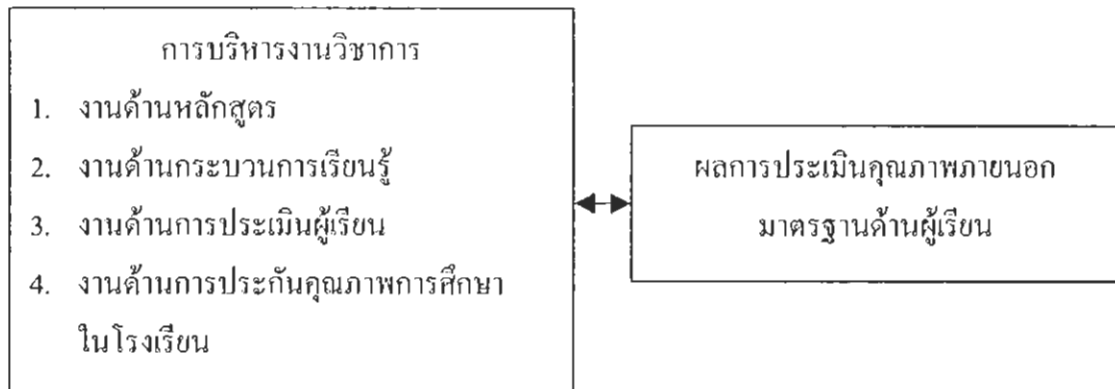
3. หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ให้กรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียน ดังแสดงในภาพประกอบ 1 (สำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). 2543 : 19)

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2
2. ได้ทราบถึงผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2
3. ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2
4. เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งผลต่อคุณภาพด้านผู้เรียนและพัฒนามาตรฐานด้านผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น